

Närvarande

Patrik Bäckström, Sveaskog
Lennart Stenkvist, Stora Enso
Lars Björklund, SDC
Anders Åkre, SDC
Svante Wikner, SDC
Katarina Mowitz, VMF Qbera
Mikael Norberg, EON
Tony Axelsson, Såg i Syd
Kjell Johansson, Moelven Skog
Håkan Rönnbäck, SDC
Mattias Forsberg, Sveaskog
Birger Risberg, VMF Nord
Lars Svensson, Rödins trävaror
Maria Nordström, Skogforsk
Anders Svensson, VMF Syd
Roger Andersson, Södra Skogsägarna

Ej närvarande

Jan Byström/Åke Forsgren
Mats Boström/Jim Salvin
Anders Berggren/Lars Magnusson

Protokoll RMR

Datum 2018-09-24
Tid Kl. 09:30 – 16:00
Plats Sky City, Arlanda

1 Mötets öppnande

Ordföranden Patrick Bäckström hälsade alla välkomna och förklarade mötet öppnat.

2 Val av justeringsmän

Justerare ska ha protokollet inom fem arbetsdagar. Protokollet anses därefter vara justerat efter tio dagar även om inget svar kommit.

Beslut: Mattias Forsberg och Thomas Agrell valdes att jämte ordförande Patrick Bäckström justera dagens protokoll.

3 Fastställande av agenda

Beslut: Agendan fastställdes

4 Föregående protokoll

Beslut: Föregående protokoll fastställdes.

5 Beslutslistan

Punkt 46

På dagordningen

Punkt 49

På dagordningen

Punkt 75

Samma som föregående

Punkt 77

Kvarstående punkter:

Vår/Höst 2018: Uppdatera normer för kontroll av virkesmätning och redovisning - pågår

Höst 2018/Vår 2019: Utveckla KUPP mot VIOL 3.

6 Information från Nomenklaturgruppen

Det har tydliggjorts i kodboken att kvalitetsfel pga för breda årsringar kan registreras som orsakskod 6. Inga ändringar har gjorts i VIOL.

Tillägg till vrakorsak 6 i VIOLs kodbok

45 ORSAK TILL VRAK OCH AVDRAG

Kod	Sågbara sortiment och specialsortiment för trämekanisk industri	Övriga sortiment
0 ¹	KOLLEKTIVOMRÅKN VRAKKVANT	KOLLEKTIVOMRÅKN VRAKKVANT.
1	FEL TRÅDSLAG/SORTIMENT: inkl. torra träd och insektsskador	FEL TRÅDSLAG / SORTIMENT
2	KRÖK: för stor utbytesförlust	KRÖK: för stor krökvidd
3	SKOGSRÖTA: för stor <u>skogsrottearea</u>	SKOGSRÖTA: för stor <u>skogsrottearea</u>
4	DIAMETER: stock med för liten eller stor diameter	DIAMETER: stock med för liten eller stor diameter
5	LÄNGD: stock med för liten eller stor längd	LÄNGD: stock med för liten eller stor längd
6	KVALITETSFEL: sprötkvist, lyra, stam- & växtsprickor, <u>för breda årsringar</u> etc.	RÖTAVDRAG: vid redovisning av massaved och brånsleved
7	UPPARBETNING: kvistning, klyka, <u>rotben</u> m.m.	UPPARBETNING: kvistning, klyka, <u>rotben</u> m.m.
8	FÖRORENINGAR: kol, sot, plast, grus, metall etc	FÖRORENINGAR
9	LAGRINGSRÖTA: för stor andel lagringsröta	LAGRINGSRÖTA: för stor andel lagringsröta

Tillägg:

Kvalitetsfel pga breda årsringar redovisas med kod = 6.

7 Klassning av massaved i prima/sekund

Lars B gick igenom vilka förberedelser som pågår:

- Infogrupp som driver informationskampanjen
 - Lars B, Fredrik S, Fredrik Hansson, Lena K
- Kampanjwebb skapas
 - www.primasekunda.se, kommer i oktober
- Artiklar i branschpressen
 - Skogsland, ATL, Skog-supply, Skogseko
- Svara på frågor
 - Genmälen/debatt
- Proffsiga infobilder
 - En grund som kan användas för anpassning till olika målgrupper
- Uppmaning att skriva i medlemstidningar
- Uppsökande verksamhet för att informera SDC Marknad

Frågor som dyker upp kanaliseras till Lars B och Fredrik Swahn. Öppna seminarier är ett bra sätt att komplettera informationsspridningen.

Viktigt med en prisindikation i god tid, vad får man betalt för prima resp sekunda.

Det behöver finnas ett tydligt ansvar för hur man ska svara på frågor som kommer att komma in. Förslag från RMR att SDC/BioMetria + person är avsändare av svaren.

Exempel:

- Priser?
- Vad är problemet med grova stockar?
- Är verkligen skogsägarföreningarna med på det här?

Det finns önskemål om att aktiviteten även ska omfatta bränsleved. Det måste i så fall beslutas i instruktionerna. Det är en fråga som är utanför denna aktivitet men RMR har uppfattat intresset och frågan kan tas upp på mötet i november, då med mer underlag från massavedskommittén.

Thomas Agrell kan tillhandahålla utredningsmaterial som visar varför övergrovt är ett problem. Finns också förslag på hantering, lägg i särskild hög och klyv. Köp grovsortiment för klyvning.

Viktigt med en plan för informationsarbetet så journalister m fl vet när man kan förvänta sig att information kommer. T ex får distriktchefer på VMF mycket frågor som man inte kan ge ett bra svar på.

Noggrann planering av informationsarbetet är en framgångsfaktor.

Beslut: RMR tillsätter en styrgrupp bestående av Patrik B, Katarina M, Lennart S och Roger A. Denna grupp formulerar ett uppdrag åt informationsgruppen för att ta fram en plan för det fortsatta informationsarbetet och att den presenteras på mötet 20-21 november.

7.1 Inventering VIOL 2

Det pågår ett arbete med en fördjupad genomgång av VIOL 2 för att eliminera risk för begränsningar i införande av ny kvalitetsklassning av massaved. Återrapporteras på RMR-mötet i november.

7.2 Pågående dubbelklassning

Dubbelklassning bör fortsätta i valda affärer, det skulle ge trygghet och förtroende. Ingen dubbelklassning pågår för närvarande. Ordföranden uppdrar till arbetsgruppen för prima/sekunda att se över geografi och sortiment så att ett heltäckande material skapas.

7.3 Färskhet

Information om färskhet avser alla sortiment och har många intressenter i värdekedjan. Det kan finnas fördelar att samordna lösning för detta med införandet av prima/sekunda för massaved. En åsikt är att leverantör bör ha ansvaret för att avverkningsdatum mm finns på virkesorder.

Beslut; RMR vill ha färskhet belyst på ett sätt där vi ser de olika aspekterna på hur vi styr flödet. RMR ser att det är en fördel om detta kan införas tillsammans med införandet av ny klassning av massaved 2019-08-01. RMR lägger frågan till Magnus Hedin i egenskap av chef för utveckling och IT på Biometria. RMR vill ha en lägesrapport/förslag på RMR-mötet i november.

8 Begärd ommätning i bild

8.1 Tillgång till bilder

Frågan om tillgång till bilder hanterades på RMR 2018-05-24.

8.2 Normer för kontroll av virkesmätning och redovisning

Dokumentet Normer för kontroll av virkesmätning och redovisning har uppdaterats avseende ommätning i bild samt några andra mindre ändringar.

En övergripande sammanfattning

Syftet med begärd ommätning i bild efter känt mätresultat är att den ska fungera som en reklamation av utförd mätning och begärd ommätning kan endast ske vid travmätning. Begärd ommätning utförs av tre andra bildmätare med god erfarenhet av samma sortiment, helst vid annan fjärrmätplats.

Resultatet av ommätningen ska redovisas till de av ommätningen berörda på sådant sätt att skillnaden mellan ordinarie mätning och ommätning tydligt framgår.

Om skillnaden (+ -) mellan resultatet enligt ordinarie mätning och ommätning uttryckt i procent av ommätningens resultat är mindre än de procenttal som anges nedan, ska den part som begärt ommätningen betala en del av kostnaden för den.

Är avvikelserna lika med eller större än angivet procenttal, stannar hela kostnaden för ommätningen på det auktoriserade mätande företaget.

Metod för ordinarie mätning	Gräns för betalningsskyldighet, % av		
	värdet	nettokvantiteten	bruttokvantiteten
Travmätning ¹⁾	8	7	6
Mätningssäkerhet	Korrekt mätningssäkerhet	----	----

Beslut: RMR godkänner ”Normer för kontroll av virkesmätning och redovisning” som framför allt kompletterats med avsnitt 9 och rekommenderar SDCs styrelse att anta dokumentet. RMR förordar också att priserna för kontrollen ska lyftas ur normerna och ersättas med referens till prislista. Införande av ommätning i bild ska ske senast 2019-08-01.

9 Anvisningar för kontroll av kranspetsvåg på skotare

Metoden bedöms nu fungera i praktiken. Viktigt med information och utbildning. Håkan gick igenom de viktigaste styckena i dokumentet ”Anvisningar för kontroll av kranspetsvåg på skotare”. Vissa formuleringar behöver slipas på, t ex ”VMK-auktoriserat...” och ”Varje skotare betraktas som en mätplats”.

Beslut: RMR godkänner ”Anvisningar för kontroll av kranspetsvåg på skotare” med uppmaning att ändra diskuterade formuleringar och rekommenderar SDCs styrelse att anta dokumentet.

10 Ersättningsgrundande skördarmätning - förslag

- Anvisningar Skördarkontroll

- Nationell instruktion för virkesmätning med skördare

Mattias F presenterar huvudpunkterna i anvisningarna.

- Stamfelsesved, kontroll av klassning vid revisionsbesök. Resultaten tillställs VMK
- Frekvensen på revisorsbesök utökas till 2-4 för att ”problembarn” och skördare med mycket skördarmätning
- Slumptalsfrekvens justeras på små objekt så att minst 2 stammar kommer med
- Öppnar för kontrollmätning vid annan plats. Kontrollenhet är då stock, inte stam. Förutsätter adekvat märkning av stock.
- I IT-stödet krävs att vi kan skilja på vederlagsobjekt från vanliga objekt samt att antal stammar och producerad volym redovisas
- Mätbeskedet behöver justeras så att stamnotan framgår

Framtida utveckling

- Tester för att möjliggöra godkännande av trädslaget björk pågår i södra Sverige. Andelen björk är den begränsande faktorn för skördarmätning i gallring.

Mätinstruktionen

- Ökad frekvens 2-4 med syfte att "problembarn" samt skördare med mycket skördarmätt volym per år besöks oftare
- Om prispåverkande faktorer (stamfelsesved) tillämpas ska dessa utvärderas

Diskussion om att öppna för alternativet att i skogen välja stock eller stam som kontrollenhet

Beslut: RMR godkänner dokumenten "Anvisningar Skördarkontroll" och "Nationell instruktion för virkesmätning med skördare" och rekommenderar SDCs styrelse att anta dokumentet.

11 Tillgång till bilder från övervakningskameror/övrigt mätdata – Juridiskt ansvar. Rapport från VD-gruppen

Under föregående möte gav RMR uppdrag till VD-gruppen att utreda frågan om det juridiska ansvaret för platser med kameror (både för mätning och övervakning). Jurister har kopplats in och slutsatsen är att det råder en oklarhet om huruvida det är säljaren eller köparen av tjänsten som har ansvaret. SDC har därför beslutat att ta ansvaret för att inte hämma leveranserna av fjärrmätning.

Pågående aktiviteter

- Skyltar om att kameraövervakning finns ska ut på mätplatserna snarast
- Inventering av behovet av behovet av skyltar pågår.
- Kompletterande skylt med text ska ut under senare höst/årsskifte. Det ska framgå hur man får mer information och med hänvisning till plats där mer information kan inhämtas
- Skyltning ska paketeras i tjänsterna för fjärrmätning/övervakning
- Ett förtydligande behövs avseende andra leverantörer (CIND, Mabema) som också lagrar bilder för egna behov

Diskussionerna har kommit att omfatta även tillgången till mätdata vilket omfattar mer än bilder. Det har utmynnat i ett förslag att hålla ett seminarium där fokus är att "skapa mervärden till kunderna genom mätdata-baserade tjänster" och hur olika typer av mätdata skulle kunna generera ökad kundnytta.

Beslut: RMR lägger frågan om "Skapa mervärde till kund genom mätdata-baserade tjänster" till Magnus H på Biometrias avdelning för Utveckling och IT. Frågan behandlas på nästa gemensamma rådsmöte.

12 Information från VMK

12.1 Typgodkännande

Håkan presenterar pågående arbeten för typgodkännande

- Mabema
 - Tillkommande sortiment, automatisk diameterförd i trave
- CIND
 - Automatisk mätning av fordonstrave
 - Automatisk diameterfördelning, i trave
- Microtec, CT log, datortomograf
- Finnos
- RemaSawco Oy(fd Limab)
- RemaSawco AB
- Mantex

12.2 Rapport från VMK-nämnden

12.2.1 Begärda kontroller

Det har visat sig att bildmätningen måste genomföras på lite olika sätt beroende på riggtyp. För att förbättra resultaten har det kommit förslag att märka upp bilarna för att avgöra travens botten och därmed underlätta höjdmätning. Vidare arbete planeras.

12.2.2 Fjärrmätning i bilder ur ett kvalitetsperspektiv

- Standardavvikelsen är ungefär samma för bruttovolym vid jämförelser mellan bryggmätning och fjärrmätning.
- Standardavvikelser för nettovolym är något högre för bildmätningen än för bryggmätning. Beror rimligen på att det är svårare att se vrak i bilder.

12.3 Kontrollkommissionen

- Troligen en sista kommissionsövning (enligt dagens upplägg) på gransågtimmer Notnäs / Torsby
 - Olika virkesmättningsföreningar använder olika tillämpning av uppräknings. Inom VMF Qbera anges sällan 0 % vrak medan man inom VMF Nord vid bildmätning anger 0 % vrak betydligt oftare, dvs ser man inget vrak så anger man 0. Denna skillnad i arbetssätt känns inte riktigt bra och är något som bör redas ut under hösten. En fråga för Biometria att harmonisera.

13 Klass 5 för barkborreskadat grantimmer

För att hantera ökad mängd barkborreskadat grantimmer i södra Sverige har ett beslut tagits att använda klass 5 för mätning och redovisning.

Frågan har hanterats innan mötet med RMR. Det finns inget som hindrar i instruktioner eller IT-system.

14 Information från VMU

14.1 Information från Massavedskommittén

Minimilängd (270-290 cm) och minsta diameter (3 cm) har diskuterats men inga beslut har fattats. Frågorna har diskuterats under lång tid och är nu mer aktuella med koppling till fjärrmätning, prima/sekunda och förnyelsen/VIOL 3

Beslut: RMR uppmanar massavedskommittén att fortsätta hantera frågan med målet att nå konsensus inför 1/8 2019 då prima/sekunda går igång.

14.2 Information från Sågtimmerkommittén

Lars B informerar om att det pågår ett projekt för att hitta lyror med hjälp av artificiell intelligens (AI). En rapport förväntas vara klar innan årets slut.

14.3 Information från Biobränslekommittén

Det har gjorts en uppdatering av tidigare arbete kring effektmål och potentiella besparingar. Den nya analysen visar på en total potential på ca 50 mkr.

Beslut: Patrik kontaktar ordförande i biobränslekommittén och ger uppdraget att se över användningen av de internationellt tillämpade standarderna för biobränsle i våra instruktioner.

15 Övriga frågor

15.1 Översyn av kollektivstrukturen

Manuell travmätning avtar och med det behovet av stickprovsmätning. Kollektivstrukturen behöver därför ses över. Med färre prov kan det t ex visa sig bli för dyrt med separat utrustning för stickprovsmätning.

Det måste säkerställas att man med färre stickprov pga att minskad mängd travmätning, inte tappar möjligheten att beräkna den partivisa mätnoggrannheten.

En obseravation är att med tillräcklig låg systematisk avvikelse kan behovet at kollektivmätning minska avsevärt.

Beslut: RMR uppdrar åt Biometria Utveckling/IT att genomföra en förstudie/översyn av kollektivstrukturen i ett nationellt perspektiv för att få en bild av det framtida behovet.

16 Kommande möten

20 - 21 november kl 10:00 – 13:00 Gemensamt+RMR, Krusenbergs herrgård

16.1 Rådsmöten 2019

Princip – råden är på samma plats och samma tid. I närheten av Arlanda/Bromma. Endagars på Sky City och tvådagars på Krusenbergs.

2019-02-26 09.30-16.00

Enskilda rådsmöten, Sky City Arlanda

2019-05-21 10.00 – 2019-05-22 13.00 Gemensamt och enskilda Rådsmöten, Krusenberg
2019-09-17 09.30-16.00 Enskilda rådsmöten, Sky City Arlanda
2019-11-19 10.00 – 2019-11-20 13.00 Gemensamt och enskilda Rådsmöten, Krusenberg

Respektive rådssekreterare skickar ut kallelse.

17 Utveckling inom Biometria

Magnus Hedin berättar om hur utvecklingsarbetet inom Biometria kommer att se ut. Det finns behov av en gemensam vision för de tre råden då det är allt fler frågor som spänner över alla tre rådens områden. En viktig fråga är vilka frågor som företagen ska göra själva och vad som är anses gemensamt och kan ligga på Biometria. Det överordnade syftet med Biometria är att *stärka svensk skogsnäringens internationella konkurrenskraft*.

En viktig förväntan på Utveckling/IT i Biometria är snabbare utvecklingstakt. Det handlar om att jobba smartare och effektivare med fokus på effekthemtagning.

Fokusområden är

- VIOL 3
- Digitala kedjan
- Rationalisering mätplatser
- Bättre mätning
- Fortsatt leverans i vardagen

Fortsatt arbete:

- Inventera pågående arbeten
- Samverkan med SkogForsk
- Kundfinansierade projekt
- Gemensamma projekt
- Samordning av beslutsprocessen med Biometrias styrelse

Ny arbetsordning för råden kommer att skapas.

Vid protokollet:

Svante Wikner/Anders Åkre

Justerat:

Patrick Bäckström

Mattias Forsberg

Tomas Agrell